

Datum
2011-10-25

Vår beteckning
11-02582

Ert datum
2011-07-27

Er beteckning
M2011/2439/Ke

Miljödepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över Naturvårdsverkets rapport om nedskräpning och uttjänta fritidsbåtar

Sammanfattning

Sjöfartsverket är positivt till att ett producentansvar införs som ett medel för att minska miljöbelastningen och problemet med nedskräpning. Sjöfartsverket anser att en återvinningsfond är det mest lämpliga av de föreslagna finansieringsalternativen. Sjöfartsverket är emellertid tveksamt till motiveringen att enbart nedskräpning anses som skäl nog för att införa ett obligatoriskt fritidsbåtregister. Ur ett sjöräddningsperspektiv är Sjöfartsverket däremot positivt till detta register. Frågan om relationen mellan kostnader för de enskilda fritidsbåtägarna och samhället samt de fördelar som ett register leder till bör utredas noggrannare.

1 Producentansvar för fritidsbåtar

Sjöfartsverket är positivt till att ett producentansvar införs som ett medel för att minska miljöbelastning och nedskräpning.

Sjöfartsverket anser att en återvinningsfond är att föredra av de föreslagna finansieringsalternativen. En fördel med detta system är att det inte kräver ett fritidsbåtregister. En registreringsplikt innebär alltid en ökning av administrativa bördor för både båtägare och berörda myndigheter, vilket med denna föreslagna lösning kan undvikas. För det fall finansieringsalternativ 1 eller 2 skulle väljas, tillstyrker Sjöfartsverket att registreringsplikten omfattar fritidsbåtar med en skrovlängd från 2,5 meter till 24 meter, oavsett typ och framdrivningssätt.

2 Producentansvar för fritidsbåtar inom EU

Sjöfartsverket anser, för det fall ett nationellt producentansvar införs, att Sverige bör verka för att frågan om producentansvar även drivs på EU-nivå

Datum
2011-10-25

Vår beteckning
11-02582

eftersom import och export av fritidsbåtar inom unionen är vanligt förekommande.

3 Att kunna spåra ägare

Sjöfartsverket är tveksamt till om enbart problematiken med nedskräpning är skäl nog för att införa ett obligatoriskt fritidsbåtregister.

Ur ett operativt sjöräddningstjänstperspektiv kan Sjöfartsverket däremot se många fördelar med att kunna spåra ägaren till en herrelös båt genom ett nationellt register. Ett register underlättar och effektiviserar en identifiering av fritidsbåtens ägare eller dennes anhöriga i händelse av en räddningsinsats. På så sätt kan räddningsledaren snabbare klargöra relevanta förhållanden kring båten, t.ex. antal personer ombord, förekomsten av flytvästar, färdplan, sjövana, kontaktvägar m.m. Sjöfartsverket är ur det perspektivet positivt till ett obligatoriskt fritidsbåtregister som skulle omfatta registreringsplikt oavsett fritidsbåtens typ och framdrivningssätt. En utredning, bl.a. med en kostnads-/nyttoanalys bör därför genomföras för att få en fullständig och saklig bild över nyttan med införandet av ett fritidsbåtregister som ett alternativ till att snabbt kunna få fram uppgifter om båtägare i syfte att kunna reducera söktider i händelse av nöd eller befarad nöd.

Transportstyrelsen är en lämplig myndighet att ansvara för ett fritidsbåtregister. Sjöfartsverket vill emellertid också peka på möjligheten att genomföra ett anbudsförfarande öppna upp för andra att hålla ett register¹.

Sjöfartsverket vill lyfta fram en annan fördel med ett fritidsbåtregister. En registreringsplikt kan utgöra en fördel för samhället att, via avgifter, kunna uppnå full kostnadstäckning från fritidsbåtsektorn för utmärkning och underhåll av farleder som trafikeras av fritidsbåtar. I dag finansieras farledshållningen till stor del av handelssjöfarten. Sjöfartsverket har beräknat de underfinansierade kostnaderna för fritidsbåtar till drygt 40 Mkr².

4. Kommunernas möjligheter att omhänderta vrak

Det är rimligt att ge kommunerna samma möjlighet att omhänderta fartygsvrak som kommunerna i dag har för att omhänderta bilvrak. Sjöfartsverket tillstyrker införandet av ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om en rätt för statlig eller kommunal myndighet att flytta fartyg när det behövs för ordningen och säkerheten till sjöss eller av naturvårdsskäl. I de fall fartygsvraket ligger i, eller i nära anslutning till, en

¹ SjöV regeringsuppdrag "Förutsättningar för ett fritidsbåtregister" dnr 0705-03-01404.

² Sjöfartsverket treårsplan för åren 2012-2014 sid. 62

Datum
2011-10-25

Vår beteckning
11-02582

farled och äventyrar säkerheten till sjöss bör dock omhändertagandet ske i samråd med Sjöfartsverket.

Sjöfartsverket har inget ansvar för bortforsling av ägarlösa eller andra vrak. Fartygets storlek ska inte ha någon betydelse för kommunernas befogenheter för omhändertagande.

I handläggningen av detta ärende, som har avgjorts av generaldirektören Ann-Catrine Zetterdahl, har deltagit direktören för Samhällsavdelningen Jaak Meri, direktören för Affärsavdelningen Ove Eriksson, chefsjuristen Gunilla Malmlöf, marknadsdirektören Jonas Vedsmand, chefen för Sjöfartspolitiska enheten Anna Staaf och handläggaren Ulrika Borg, föredragande.

Ann-Catrine Zetterdahl

Ulrika Borg

För kännedom till:

1. registrator@environment.ministry.se
2. Näringsdepartementet
3. Styrelsen
4. Verksledningen
5. Naturvårdsverket
6. Fyren/Ventilen

